

### **Výňatek z uměleckého textu**

Krysař šel a rostl svou písni. Byl vysoký; nyní však jako by o hlavu převyšoval všechny zástup. Oh moci píšťaly krysařovy! Přerodila Hameln. Vzkřísila světy dávno odumřelé, rozpálila srdce dávno zchladlá. Lidé z Hameln, dobrého hanzovního města, nemyslí už na prodej a koupi, na zisk a ztrátu. Roztoužili se neznámými jindy touhami, rozesněli nesněnými dříve sny. Oh moci píšťaly krysařovy!

A nepřerodila krysaře samého jeho píšťala? Nemyslil už na malichernou mstu, na malou zlobu, na Frosche, Strumma; nemyslil dokonce ani na Kristiána. Cítil bolest, ale více touhu. Píseň píšťaly očistila bolest krysařovu; očistila myšlenku na Agnes. Oh země sedmihradská! Srdce jeho jistě o ní někdy snilo; ale teprve píšťala učinila ji skutečnou. A jak zněla mocně a jasně píšťala, opakoval si krysař: „Ani vina, ani hřích!“ Cesta je jasná a jasný je cíl. Není nutno vrhnout se v propast, abychom dosáhli ráje? Agnes tou cestou šla; dostihne, ano, dostihne Agnes.

Lid z Hameln šel za svým chmurným a zamyšleným vůdcem, za velitelskou a mocnou písni jeho píšťaly. Strhovala je a pudila dále. Dále, až k bráně - - Klopýtali cestou a necestou, padali, aby vstali a šli dále. Slyšeli jen krysaře a viděli jen krysaře. A jak kráčeli, otevřela se náhle před nimi propast. Krysař stál nad propastí, chmurnější, velebnější. Mocně a slavně zněla píšťala. Nikdo z Hameln nezastavil se před branou. Nikdo, kromě Seppa Jörgena, zamyšleného nad hladinou řeky. Všichni prošli za zvuků píšťaly s důvěrným úsměvem a rozepjatou náručí: Oh země sedmihradská! Všichni prošli a mizeli bez hlesu. A chmurný a němý vůdce pískal a pískal. Dav řídil za zvuků písně krysařovy; posléze krysař osaměl nad propastí –

### **Výňatek z neuměleckého textu**

#### **Krysa versus potkan**

Po všechny lidské generace vyvolávaly jednotlivé živočišné druhy v člověku různé pocity. Kdo nikdy neobdivoval zpěv kosa, nestál s respektem před lví klecí nebo mu nebyl sympatický medvěd pro svou zdánlivou dobrosrdečnost? A kdo z nás se neotřásl odporem při spatření malého zvířátka pobíhajícího kolem popelnic nebo vylézajícího z kanalizace?

Ano, mám na mysli potkana, zvířátko evokující v nás pocit odporu a hnusu. Málo kdo už však ví, že potkan není náš původní živočišný druh. Druh, který vytlačil svého příbuzného, krysu obecnou. Válka mezi původní krysou a potkanem vypukla v Čechách v sedmnáctém století. Byl to boj na život a na smrt. Boj vzájemně se nenávidících protivníků, kdy domácí krysa obecná neměla šanci zvítězit.